

Uchwała Nr .....
Rady Miasta Ostrołęki
z dnia .....

w sprawie ustalenia nazwy ronda

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /Dz.U. z 2013r. poz. 594 ze zm./ uchwała się, co następuje:

§ 1.

1. Ustala się, iż rondo położone na terenie miasta Ostrołęki u zbiegu ulic gen. armii Aleksandra Gorbatowa i Henryka Dobrzańskiego nosić będzie imię **Romana Dmowskiego**.
2. Szczegółową lokalizację ronda określa załącznik do uchwały.

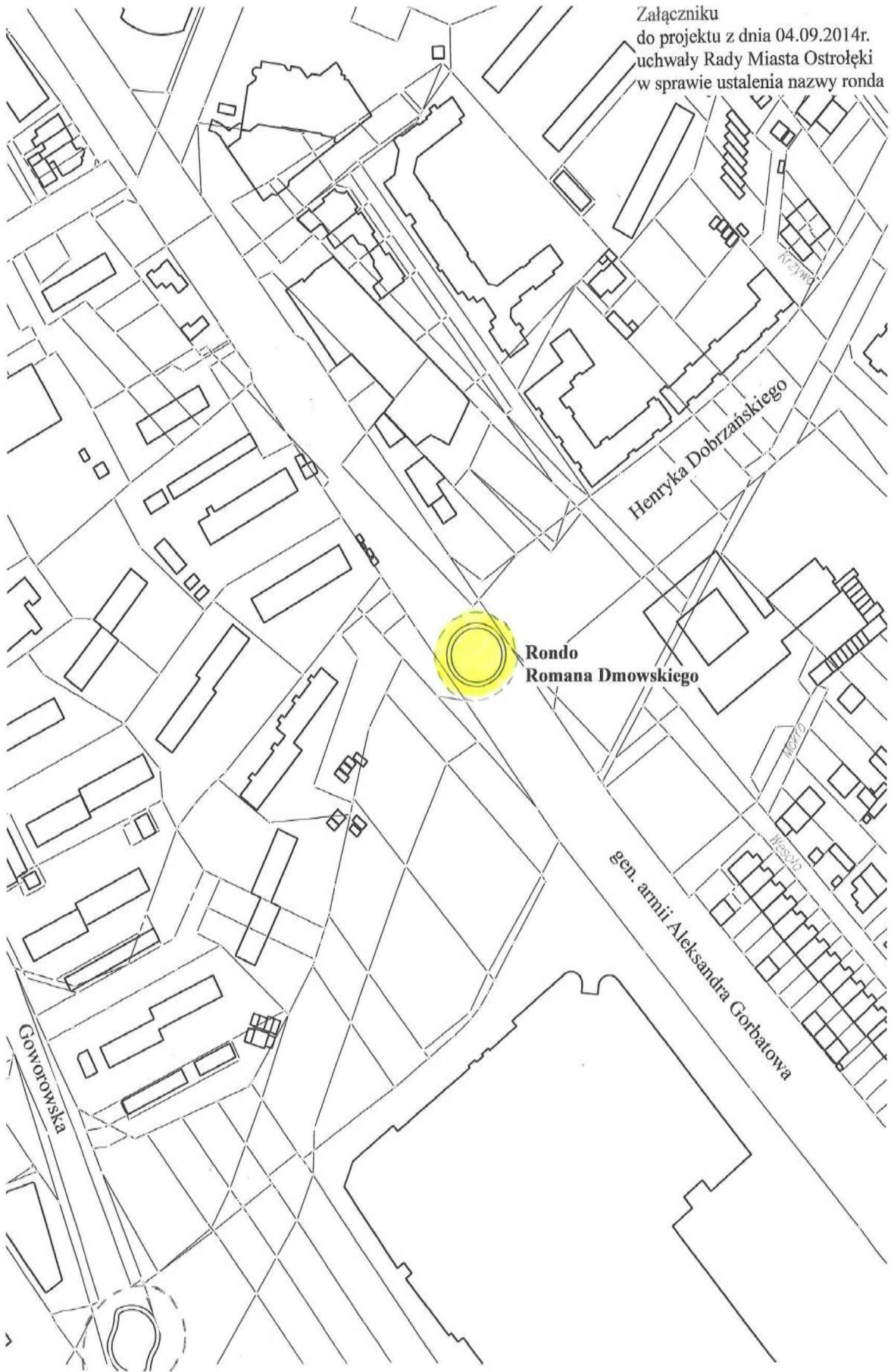
§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ostrołęki.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Załączniku
do projektu z dnia 04.09.2014r.
uchwały Rady Miasta Ostrołki
w sprawie ustalenia nazwy ronda

**Rondo
Romana Dmowskiego**

Henryka Dobrzańskiego

gen. armii Aleksandra Gorbatowa

Goworowska

Wesoła

Krzywa

UZASADNIENIE
do projektu z dnia 04.09.2014r. uchwały Rady Miasta Ostrołęki
w sprawie ustalenia nazwy ronda

Stowarzyszenie „Narodowa Ostrołęka” oraz Młodzież Wszechpolska – koło ostrołęckie – zwróciły się z wnioskiem, aby nowo wybudowanemu rondu przy skrzyżowaniu ulic gen. armii Aleksandra Gorbatawa i Henryka Dobrzańskiego nadać imię **Romana Dmowskiego**. Wniosek został poparty przez Forum Młodych Prawa i Sprawiedliwości (oddział w Ostrołęce). Ponadto pod petycją w sprawie nadania rondu imienia Romana Dmowskiego podpisało się prawie 300 osób – mieszkańców Ostrołęki i okolicznych miejscowości.

*„Katolicyzm nie jest dodatkiem do polskości, zabarwieniem jej na pewien sposób, ale tkwi w jej istocie, w znacznej mierze stanowi jej istotę.
Usiłowanie oddzielenia u nas katolicyzmu od polskości, oderwania narodu od religii i od Kościoła, jest niszczeniem samej istoty narodu.”*

Roman Dmowski

Roman Dmowski – urodził się 9 sierpnia 1864 roku w Kamionku, wsi położonej pod Pragę, która jest obecnie częścią Warszawy, jako jedno z siedmiorga dzieci Walentego i Józefy z Lenarskich. Czworo jego rodzeństwa zmarło bardzo wcześnie. Roman ukończył w 1886 roku III gimnazjum warszawskie i wstąpił na wydział fizyczno-matematyczny Uniwersytetu Warszawskiego, na sekcję nauk przyrodniczych. Jeszcze w trakcie nauki gimnazjalnej był jednym z organizatorów tajnego kółka samokształceniowego „Strażnica”.

Roman Dmowski należał do grona młodzieży, która najbardziej sprzeciwiała się rusyfikacji. W roku 1888 Dmowski wstąpił do organizacji młodzieży patriotycznej, zwanej „Zet”, w której szybko stał się jednym z najaktywniejszych działaczy. W grudniu 1889 roku został przyjęty do Ligi Polskiej, skupiającej działaczy zarówno na ziemiach polskich, jak i na emigracji. Od listopada 1891 r. do sierpnia 1892 r. studiował w Paryżu. W kwietniu 1893 roku, po rozwiązaniu Ligi Polskiej, wraz z Janem L. Popławskim i Zygmuntem Balickim założył tajną Ligę Narodową. W międzyczasie został aresztowany i po kilkumiesięcznym pobycie w więzieniu skazany na pięć lat pobytu poza granicami zaboru rosyjskiego. W 1895 roku wyjechał do Lwowa, gdzie wraz z Popławskim objął redakcję pisma „Przegląd Wszechpolski”. W roku 1896 Dmowski zorganizował w trzech zaborach Stronnictwo Narodowo-Demokratyczne. Stał się też głównym twórcą programu Narodowej Demokracji.

W roku 1904 wyjechał do Stanów Zjednoczonych, a później w misji politycznej do Japonii. 1 grudnia 1906 roku objął redakcję *Gazety Polskiej*. W lutym następnego roku Dmowski został wybrany posłem do II Dumy (rosyjski sejm) i napisał książkę *Niemcy, Rosja i kwestia polska*, w której przedstawił położenie polityczne Polski i jej zaborców. Został następnie wybrany do III Dumy, jednak w lutym 1909 roku złożył mandat.

Wybuch wojny – rok 1914 – zastał go za granicą. Działał w Petersburgu, Londynie i Paryżu, gdzie stanął na czele Komitetu Narodowego Polskiego (KNP). Działał na rzecz uzyskania dla Polski niepodległości z dostępem do morza. W 1916 roku złożył w tej sprawie memoriał w ambasadzie rosyjskiej w Paryżu. Z jego inicjatywy powstała też we Francji licząca 104 tysiące żołnierzy armia generała Hallera, podporządkowana KNP, która odegrała znaczącą rolę w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 roku. KNP został uznany za oficjalne przedstawicielstwo narodu polskiego przez państwa sprzymierzone.

28 czerwca 1919 roku Roman Dmowski podpisał w imieniu Polski Traktat Wersalski, uznający prawo Polaków do niepodległego państwa. Po wojnie mieszkał w Poznaniu, potem w Warszawie, a wreszcie, od roku 1922, w Chłudowie pod Poznaniem. W roku 1934 sprzedał

Chłudowo i zamieszkał ponownie w Warszawie na ul. Smolnej 14. 11 czerwca 1923 roku otrzymał doktorat *honoris causa* Uniwersytetu Poznańskiego. Od 28 października do 15 listopada 1923 roku był ministrem spraw zagranicznych w rządzie Chjeno-Piasta.

4 grudnia 1926 roku powołał w Poznaniu Obóz Wielkiej Polski, organizację endecką. Na początku roku 1933, gdy wydano decyzję o jej rozwiązaniu, organizacja ta liczyła ok. 250 tys. członków. W 1927 roku Roman Dmowski napisał broszurę *Kościół, naród i państwo*. Od czerwca do października 1928 roku tworzył Stronictwo Narodowe. W 1931 roku wydał książkę pt. *Świat powojenny i Polska*. W 1933 roku wydał *Przewrót*. Roman Dmowski zmarł 2 stycznia 1939 roku w Drozdowie pod Łomżą. Pochowany został w grobie rodzinnym na Bródnie.

W dniu 8 stycznia 1999 roku Sejm RP docenił jego zasługi następującą uchwałą:

„W związku z 60. rocznicą śmierci Romana Dmowskiego Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża uznanie dla walki i pracy wielkiego męża stanu na rzecz odbudowania niepodległości państwa polskiego i stwierdza, że dobrze przysłużył się Ojczyźnie. W swojej działalności Roman Dmowski kładł nacisk na związek pomiędzy rozwojem Narodu i posiadaniem własnego państwa, formułując pojęcie narodowego interesu. Oznaczało to zjednoczenie wszystkich ziem dawnej Rzeczypospolitej zamieszkałych przez polską większość, a także podniesienie świadomości narodowej wszystkich warstw i grup społecznych. Stworzył szkołę politycznego realizmu i odpowiedzialności. Jako reprezentant zmartwychwstałej Rzeczypospolitej na Konferencji w Wersalu przyczynił się w stopniu decydującym do ukształtowania naszych granic, a zwłaszcza granicy zachodniej. Szczególna jest rola Romana Dmowskiego w podkreślaniu ścisłego związku katolicyzmu z polskością dla przetrwania Narodu i odbudowania państwa. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża uznanie dla wybitnego Polaka Romana Dmowskiego”.

Roman Dmowski, obok marszałka Józefa Piłsudskiego, uznawany jest powszechnie za głównego architekta odzyskania przez Polskę niepodległości po 123 latach zaborów. Dmowski, swoim talentem, wytrwałością, głęboką myślą patriotyczną i wybitnymi zdolnościami dyplomatycznymi przyczynił się do ziszczenia się pragnień pokoleń powstańców, żołnierzy-tułaczy, artystów i twórców, kapłanów i wychowawców marzących o odzyskaniu przez Polskę niepodległości. Marszałek Józef Piłsudski ma już w Ostrołęce godne upamiętnienie. Warto, by postać Romana Dmowskiego także została w naszym mieście przypomniana.

Koszty finansowe związane z nadaniem rondy nazwy to jedynie koszt oznakowania ronda tablicami z nazwą.